

EKSAMEN I ANT1100 Antikkens verden HØST 2015

Oppgaven består av 3 sider.

Fredag 4. desember (4 timer)

Ingen hjelpemidler

Både del 1 og del 2 skal besvares (les instruksjonene under hver del)

Del I. Kunnskapsspørsmål

Besvar kort disse spørsmålene (max. en halv side pr. spørsmål). Spørsmål 15 kan besvares litt lengre (inntil én side).

1. Nevn og tidfest de viktigste epokene i gresk og romersk historie.
2. Navngi og tidfest tre greske og tre romerske lyriske diktere.
3. Navngi og tidfest en gresk og en romersk komediedikter.
4. Hvilket verk regnes som det tidligste greske litterære verk?
5. Hva slags litteratur skrev Tacitus?
6. Hvem var Hannibal og hvilken krig forbindes han med?
7. Hvem var brødrene Gracchus?
8. Hva var en *homo novus*?
9. Hva var en sofist?
10. Nevn seks olympiske guder og oppgi kort hva som var deres spesialområder.
11. Hvem var Cicero?
12. Hvem var Perikles?
13. Hva skjedde i år 31 f.Kr.?
14. Hvilken søyleorden er brukt i Parthenon?
15. Nevn noen forskjeller mellom det athenske demokratiet og den romerske republikken.

KANDIDATEN BES SKRIVE TYDELIG MED PENN

Del II. Originaltekster

Velg to (2) av oppgavene. Hvert svar kan være på inntil to sider.

Oppgave 1

Kreon: Å, før dog bort meg hjelpeløse kryp
som mot min vilje drepte deg, min sønn,
og også henne! Ve meg, arme mann!
Jeg vet ei hvor jeg vende skal mitt blikk
og søke støtte. Alle støtter brast,
da på mitt hode tyngste vanhell falt.

Kor: Av alt som kan trygge får lykke på jord,
er visdom det første. Ei sømmer seg tross
mot gudenes vilje. Hovmodige ord
fra pralende munner blir straffet til sist
med veldige slag,
som lærer oss visdom – for silde.

Hvilket verk er dette tekstutdraget hentet fra? Hvilken sjanger vil du si at dette verket tilhører, og hva kjennetegner denne sjangeren? Kan du nevne noen andre forfattere som skrev i samme sjanger? Hvem er Kreon og hvorfor jamrer han seg sånn?

Oppgave 2

- Er det da slik, fortsatte jeg, at noen mennesker tilegner seg én del av dygden, mens andre tilegner seg en annen del, eller må nødvendigvis den som får tak i én del, samtidig ha alle de andre?
- Overhodet ikke, sa han, for mange er modige, men urettferdige, og atter andre er rettferdige, men ikke vise.
- Nå er vel også dette deler av dygden, sa jeg, altså visdom og mot?
- Javisst, utvilsomt mer enn noe annet, sa han, og den største av alle deler er visdom.
- Og hver av delene, fortsatte jeg, er forskjellige fra hverandre?
- Ja.

Hvilket verk er dette tekstutdraget hentet fra? Hvilken sjanger vil du si at dette verket tilhører, og hva kjennetegner denne sjangeren? Kan du nevne noen andre forfattere som skrev i samme sjanger? Hva er en dygd, og hvilken rolle spilte dygdsbegrepet i gresk tenkning?

Oppgave 3

Da Jupiters hustru forstod hvad det var der plagede Dido,
at hun var færdig at ofre sit ry på forelskelses alter,
gik hun som himlens dronning således i rette med Venus:

«Dér har I sandelig hentet jer hæder og vundet jer herligt
bytte, du og din dreng – dén vældige magt vil man mindes!
Én stakkels kvinde er faldet for tvende Guders intrige!

Tror du da ikke jeg ved at du frygter den by jeg beskytter,
og at det høje Karthagos stad er en torn i dit øje.
Men hvor skal det ende, hvor vidt skal vi gå i denne vor fejde?

Hvilket verk er dette tekstutdraget hentet fra? Hvilken sjanger vil du si at dette verket tilhører, og hva kjennetegner denne sjangeren? Kan du nevne noen andre forfattere som skrev i samme sjanger? Hvem var Dido og hva plaget henne?